

Quin Pla tenim?

VERSIÓ ADAPTADA DEL PLA DE
L'ATENCIÓ I ELS DRETS DE LA
INFÀNCIA I DE L'ADOLESCÈNCIA
DE MALLORCA 2023-2028



Edició:

Institut Mallorquí d'Afers Socials

Coordinació:

Direcció Insular d'Infància i Família

Elaboració:

Secció de Promoció, Prevenció i Planificació
en Infància i Adolescència. - IMAS

Disseny gràfic, maquetació i impressió:

Planisi Gràfic (*vectors: freepik*)

Dipòsit Legal: PM 00015-2023

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	5
I. PER QUÈ UN PLA DE MALLORCA?	7
II. ELS PRINCIPIS BÀSICS	11
1. Principi d'universalitat i no discriminació	13
2. Principi de prevalença de l'interès superior dels NNA	13
3. Principi de participació	14
4. Principi de prevenció	14
5. Principi de transversalitat i coordinació	14
III. ELS OBJECTIUS	15
IV. ELS TEMES	19
1. Salut	22
2. Educació	26
3. Serveis Socials	29
4. Cultura, oci i temps lliure	33
5. Esports	36
6. Participació	38
7. Mobilitat, transport i urbanisme	39
8. Medi ambient i desenvolupament sostenible	42
9. Entorn digital	44
10. Igualtat i diversitat	46
V. QUI HI HA EN L'ORGANITZACIÓ DEL PADIAM?	49
1. Mesa de Coordinació Tècnica	51
2. Comissió Insular de Coordinació en Infància i Adolescència de Mallorca	52
3. Consell de la Infància i l'Adolescència de Mallorca (CIAM)	52
VI. SEGUIMENT I AVALUACIÓ	55





Sofia Alonso Bigler
Presidenta de l'Institut
Mallorquí d'Afers Socials



Catalina Cladera i Crespi
Presidenta del Consell de Mallorca



Mª Ángeles Fernández Valiente
Directora Insular d'Infància i Família
Institut Mallorquí d'Afers Socials

PRESENTACIÓ

QUIN PLA TENIM?

El *Pla de l'Atenció i els Drets de la Infància i l'Adolescència de Mallorca 2023-2028* (PADIAM) que ha aprovat el Consell de Mallorca és el marc de planificació de les polítiques principals que afecten els nins, nines i adolescents de l' illa de Mallorca. Garanteix la introducció de la *mirada* d'infància en cada un dels Departaments del Consell de Mallorca i defensa el dret de participació dels nins, les nines i adolescents en tot allò que afecta les seves vides.

Quin Pla tenim? vol donar resposta a la necessitat d'apropar el contingut a les nines, els nins i adolescents (NNA) perquè són els protagonistes, subjectes actius de dret i també destinataris de les propostes del Pla i és el títol d'una versió adaptada als infants del PADIAM.

El Pla és una guia que ens ha de conduir al que volem aconseguir per a millorar el benestar d'infants i adolescents de Mallorca.

—

6

I com es pot aconseguir? No hi ha cap altra manera que entre totes i tots: infants, adolescents i persones adultes que us envolten. Comptam amb la participació directa del Consell de la Infància i de l'Adolescència de Mallorca perquè ningú es desvii del camí que hem marcat entre totes i tots.

L'interès superior dels infants, la universalitat i no discriminació són principis que sostenen aquest Pla. El Pla posa per davant les actuacions preventives, les que es fan abans que hi hagi un problema, però tampoc oblida que alguns infants i adolescents necessiten protecció especial quan viuen situacions difícils.

Volem agrair el treball de totes les persones que han participat en la preparació d'aquest Pla i molt especialment als infants i adolescents. A elles i a ells els volem dedicar el *Pla de l'Atenció i els Drets de la Infància i l'Adolescència de Mallorca*, i la seva versió amigable, *Quin pla tenim?*, per ser la nostra inspiració.



I

Per què un Pla
de Mallorca?

Mallorca forma part de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Hi ha funcions respecte a la infància i l'adolescència (competències) que les duu a terme l'administració de la Comunitat Autònoma; d'altres, els consells de cada una de les illes i d'altres també les duen a terme els ajuntaments, en els municipis.

Els plans d'infància se fan en cada nivell de l'administració: n'hi ha un d'estatal, hi haurà un d'autonòmic, aquest que teniu és el de l'illa de Mallorca i també s'han de fer en cada un dels municipis de Mallorca.

A les Illes Balears hi ha una *Llei d'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears* (d'on treu el nom el nostre Pla); és la Llei 9/2019, de 19 de febrer i és la que ens mana a fer els plans de la infància i l'adolescència a totes les administracions.

El PADIAM no només fa plans des del Consell de Mallorca, també ha de ser un referent per a la planificació a l'àmbit de la infància i de l'adolescència que correspon a les competències dels ajuntaments.

La fita principal del PADIAM és millorar la coordinació i la cooperació entre tots els departaments del Consell de Mallorca i també amb altres administracions, entitats i agents socials implicats a l'àmbit de la infància i l'adolescència, per tal de fer efectius els drets dels NNA.

Com a primera passa es va fer un estudi per saber quina era la situació dels nins, nines i adolescents a Mallorca. Trobareu el resum dels resultats en el llibret *Mirades cap a la infància i l'adolescència- Mallorca 2022*.¹

¹ Disponible a la web de l'IMAS.

Després es feren les propostes d'actuació, que s'organitzen al voltant de 10 temes: salut, educació, serveis socials, cultura, oci i temps lliure, esports, participació, mobilitat, transport i urbanisme, medi ambient i desenvolupament sostenible, entorn digital i igualtat i diversitat.

El Pla ens dona 5 anys per a treballar en totes les propostes i assolir els objectius que s'han plantejat. La durada prevista del PADIAM és de 5 anys (2023-2028).



II

Els principis bàsics



El PADIAM contempla una sèrie de principis bàsics o rectors que condicionen i estan presents en la determinació tant dels reptes i objectius, com de totes les actuacions. Aquests principis vertebradors són:

1. PRINCIPI D'UNIVERSALITAT I NO DISCRIMINACIÓ

Significa que tots els NNA han de ser tractats en condicions d'igualtat i respecte a les seves diferències. Tots els drets han de ser aplicats sense cap excepció.



2. PRINCIPI DE PREVALENCIA DE L'INTERÈS SUPERIOR DELS NNA

Totes les actuacions es guien per aquest principi, mitjançant el qual s'assegura que l'interès dels NNA ha de prevaler sobre qualsevol altre interès legítim.



3. PRINCIPI DE PARTICIPACIÓ

Significa que els NNA tenen dret a dir la seva opinió i que aquesta es tenguí en compte.

4. PRINCIPI DE PREVENCIÓ

Les mesures contemplades al PADIAM posen per davant les actuacions que s'avancen als problemes o dificultats.

5. PRINCIPI DE TRANSVERSALITAT I COORDINACIÓ

Aquest Pla no es pot desenvolupar amb plenitud si no es considera que la infància i l'adolescència «travessen» tots els departaments i administracions i que es necessita la coordinació de tothom implicat. Per tant, es garanteix la participació de tots els departaments del Consell de Mallorca així com d'altres administracions, entitats i agents socials amb relació directa amb la infància i l'adolescència.

D'aquesta forma, el Pla promou l'execució d'actuacions que es poden dur a terme des del Consell de Mallorca, i també impulsa les iniciatives necessàries per a promoure les respostes que no poden ser donades des de la mateixa institució.

III

Els objectius

OBJECTIUS GENERALS

(SÓN AQUELLS QUE ES PLANTEGEN PER A TOT EL PADIAM)

- **Donar impuls a les actuacions** orientades a garantir la igualtat d'oportunitats entre els nins, nines i adolescents.
- **Promoure la participació dels NNA** com a ciutadans i ciutadanes de ple dret.
- **Incloure la participació dels adults** relacionats amb la infància i els NNA en l'elaboració, la posada en marxa i l'avaluació del PADIAM.
- **Considerar les necessitats de la població infantil i adolescent**, tenint en compte els diferents contextos del seu desenvolupament, en especial la família.
- **Ajudar a la coordinació interna i externa** del Consell de Mallorca en les polítiques relacionades amb la infància i l'adolescència.
- **Millorar la recollida de dades i l'accés públic a la informació** per a afavorir el coneixement de la realitat dels NNA.
- **Aplicar la perspectiva de gènere** a l'hora de marcar els objectius i actuacions.

- **Incloure el que marquen els plans estatal i autonòmic** i servir d'exemple als plans municipals de Mallorca.
- **Coordinar amb altres plans que afecten la població infantil i adolescent** (esports, salut mental, mediambient...)

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Els objectius específics són els que trobareu en cada un dels temes, són aquells concrets que es plantegen per arribar a aconseguir un repte.



IV

Els temes

Els temes al voltant dels quals s'organitza el PADIAM són:

1. **Salut**
2. **Educació**
3. **Serveis socials**
4. **Cultura, oci i temps lliure**
5. **Esports**
6. **Participació**
7. **Mobilitat, transport i urbanisme**
8. **Medi ambient i desenvolupament sostenible**
9. **Entorn digital**
10. **Igualtat i diversitat**





1. SALUT

L'OMS defineix la salut com «un estat de complet benestar físic, psíquic (mental) i social, i no solament l'absència d'afeccions o malalties. També inclou a la definició «la capacitat de les persones per a fer front a desafiaments i canvis»

QUÈ ENS DIU EL DIAGNÒSTIC?

De les dades del diagnòstic, cal ressaltar que la necessitat de comptar amb informació veraç i adaptada a cada grup de població sobre alimentació i activitat saludable és un desig compartit per la població infantil i adolescent, per les famílies, pels i per les professionals i per altres agents socials. També és compartida la necessitat de disposar de més recursos d'educació emocional i d'educació afectiva sexual, així com d'estratègies preventives relacionades amb el consum de drogues i l'ús de pantalles per evitar riscos i possibles addiccions.

La necessitat de la promoció de la salut integral des de la primera infància fins a l'adolescència i en els diferents contextos de desenvolupament és mencionada per tots els grups consultats en ell diagnòstic; en especial són infants i adolescents els qui demanen més informació i educació al respecte.

Aquests són els reptes i objectius que es plantegen en aquest àmbit:

REPTE 1. Promoure la salut física i l'alimentació saludable dels NNA

OBJECTIUS

- 1.1. Ampliar el coneixement de la comunitat sobre la promoció de la salut física i alimentació saludable en la població infantil i adolescent.
- 1.2. Donar suport a les famílies com a promotores de la salut dels infants i adolescents a càrrec seu.
- 1.3. Promoure la salut a la primera infància des de l'embaràs.

REPTE 2. Promoure i defensar la salut mental dels NNA

OBJECTIUS

- 2.1. Ampliar el coneixement de la comunitat sobre la promoció de la salut mental de la població infantil i adolescent.
- 2.2. Promoure l'ampliació dels serveis comunitaris de suport a les famílies i dels especialitzats.
- 2.3. Promoure el desenvolupament d'habilitats i competències de les famílies en la cura, atenció i educació dels infants i adolescents.

REPTE 3. Promoure i garantir la salut afectiva i sexual dels NNA

OBJECTIUS

3 1. Garantir i millorar la salut afectiva sexual de nines, nins i adolescents (NNA).

REPTE 4. Evitar i/o elevar l'edat d'inici en el consum i abús de drogues i d'altres conductes addictives a la infància i l'adolescència

OBJECTIUS

4.1. Garantir una cartera bàsica de serveis a escala insular i local respecte a la prevenció, atenció i reinserció relacionades amb les drogodependències i altres conductes addictives de l'illa de Mallorca.

4.2. Evitar i/o reduir el consum i abús de drogues i d'altres conductes addictives a la infància i l'adolescència.



Les propostes del Consell de la Infància i l'Adolescència de Mallorca (CIAM):

1. Donar més importància vers el consum responsable (a casa i a l'escola).
2. Més vigilància sobre la venda a menors (substàncies).
3. Taller de mobilitat física - vida activa.
4. Sensibilització mitjançant casos reals.
5. Concurs salut.
6. Activitats divertides (*zumba, just dance...*).
7. No tantes xerrades, més dinàmiques i pràctiques.
8. Més hores a classe sobre les activitats saludables.



2. EDUCACIÓ

La Convenció sobre els Drets de la Infància adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989 reconeix l'educació com un dret bàsic.

L'educació de l'infant ha d'anar adreçada a:

- a) **Desenvolupar tant com es pugui la personalitat, el talent i la capacitat mental i física** de l'infant.
- b) **Infondre en l'infant el respecte dels drets humans** i les llibertats fonamentals i els principis consagrats en la Carta de les Nacions Unides.
- c) **Infondre en l'infant el respecte envers els seus pares**, la seva pròpia identitat cultural, llengua i valors, i envers els valors nacionals del país on viu, del país d'on podria procedir i envers les civilitzacions diferents de la seva.
- d) **Preparar l'infant a una vida responsable en una societat lliure**, amb esperit de comprensió, pau, tolerància, igualtat entre els sexes i amistat entre tots els pobles, grups ètnics, nacionals i religiosos i persones d'origen indígena.
- e) **Infondre en l'infant el respecte a l'entorn natural.**

L'educació no fa referència només al concepte d'educació formal com a ensenyament oficialment reconegut, normalment pel govern d'un país, que s'imparteix a escoles o centres similars; inclou, també, el concepte d'educació no formal com a conjunt d'institucions i mitjans educatius que no formen part de cap centre educatiu o de formació sinó que es donen fora de l'àmbit escolar.

QUÈ ENS DIU EL DIAGNÒSTIC?

Les dades del diagnòstic ens indiquen que tant les entitats, les famílies com els NNA coincideixen en les seves conclusions majoritàriament.

Necessiten:

- *educació emocional i educació afectivosexual*
- *espais d'esbarjo i activitats lúdiques*
- *prevenció de la discriminació i més suport als estudis*
- *l'orientació acadèmica i professional*
- *espais d'escolta i participació*

El repte que es planteja en educació és el següent:

REPTE 1. Promoure els recursos de segones oportunitats

OBJECTIU

1.1. Reforçar els recursos de suport educatiu i d'inserció per a la població en situació de vulnerabilitat.

I el PADIAM també fa unes recomanacions:

- Garantir la igualtat d'accés dels NNA a una educació afectiva i sexual de qualitat als centres educatius.
- Garantir la igualtat d'accés dels NNA a programes de prevenció de la discriminació per qualsevol raó.
- Promoure la millora dels espais d'esbarjo als centres escolars
- Fomentar espais de participació dels NNA dins dels centres escolars.
- Reforçar els recursos de suport escolar per a la població més vulnerable

Propostes del CIAM:

1. **Més espai a les escoles: hi ha alumnat amb la necessitat d'aquest espai.**
2. **Reformar espais (patis, reixes...).**
3. **Llevar estigma sobre els infants i joves que estan a centres de menors.**
4. **Tornar a estudiar amb llibres.**
5. **Conscienciació sobre la comunitat LGTBIQ+.**
6. **Conèixer abans què és la vida adulta (nòmines, declaracions renda, ajudes socials, cuina...).**
7. **Fomentar part creativa dins l'educació (treballar diferents tipus d'intel·ligències).**

8. **Noves tecnologies per l'alumnat d'ESO.**
9. **No fer mal ús de les noves tecnologies ni abusar d'elles.**
10. **Explicar què son els Consells d'Infants i Adolescents a les escoles.**

3. SERVEIS SOCIALS

Els serveis socials són bàsics per la garantia dels drets de la infància i de l'adolescència i, a la vegada, van més enllà de garantir l'atenció de la infància vulnerable. Han de tenir una atenció comunitària (que es doni allà on viu la persona), preventiva (abans que hi hagi problemes o dificultats) i integral (inclou tots els aspectes de la persona).

QUÈ ENS DIU EL DIAGNÒSTIC?

Ens diu que per a garantir aquesta atenció integral hi ha d'haver una xarxa coordinada i que tenim alguns **reptes per a aconseguir:**



REPTE 1. Millorar els sistemes de recollida de dades i l'homogeneïtat entre els diferents sistemes utilitzats pels serveis socials municipals

OBJECTIUS

1.1. Promoure sistemes/criteris compartits de recollida de dades dels sistemes informatius dels serveis socials.

1.2. Mantenir i actualitzar el sistema informatiu dels serveis socials.

1.3. Facilitar l'accés de dades al conjunt de la ciutadania.

REPTE 2. Promoure i defensar l'atenció de la infància i l'adolescència en situació de vulnerabilitat i risc de pobresa

OBJECTIUS

2.1. Activar projectes d'atenció a la infància i l'adolescència en risc de pobresa i/o de col·lectius vulnerables (situacions precàries, minoria gitana, discapacitat, salut mental, origen migrant, privació severa de llar, cures alternatives, acolliment residencial/familiar).

2.2. Garantir ingressos mínims vitals per a famílies amb infants i adolescents en situació de vulnerabilitat per raons econòmiques.

2.3. Fomentar aliances estratègiques en matèria de serveis socials.

2.4. Donar suport als serveis socials comunitaris bàsics dels municipis de Mallorca en l'execució de les polítiques de promoció, prevenció i desenvolupament de programes relacionats amb la infància i l'adolescència.

REPTE 3. Promoure i defensar l'interès superior dels NNA i millorar el sistema de protecció de la infància i l'adolescència, prioritzant les actuacions preventives i garantint l'atenció especialitzada en cas de risc de desprotecció o desemparament

OBJECTIUS

3.1. Promocionar l'atenció de la infància i l'adolescència en situació de risc de desprotecció a escala local.

3.2. Promocionar l'atenció especialitzada als NNA en situació de risc greu o desemparament.

3.3. Promocionar l'atenció especialitzada per a les situacions de risc o desprotecció per situacions d'explotació sexual de la infància i l'adolescència (ESIA) i d'abús sexual infantil (ASI).

3.4. Desenvolupar la implementació de la Llei orgànica de protecció integral a la infància i adolescència davant la violència (LOPVI) en el sistema de serveis socials de Mallorca.

REPTE 4. Promoure la capacitat dels i les professionals dels serveis socials de Mallorca

OBJECTIUS

4.1. Facilitar assessorament especialitzat relacionat amb la infància i l'adolescència des de l'àmbit dels serveis socials.

4.2. Facilitar formació professional relacionada amb la infància i l'adolescència des de l'àmbit dels serveis socials

REpte 5. Promoure polítiques d'atenció integral dels drets de la infància i adolescència des de l'àmbit dels serveis socials

OBJECTIU

5.1. Promocionar els plans locals d'infància i adolescència.

Propostes del CIAM:

1. Més ajudes per a les famílies en situació de vulnerabilitat.
2. Més espais d'atenció a la infància.
3. Trencar mites sobre els centres de menors.



4. CULTURA, OCI I TEMPS LLIURE

La Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de la Infància estableix el dret dels infants al lleure i a participar en les activitats culturals, artístiques, recreatives i d'esplai existents, i el deure de les administracions de fer-lo possible (art. 31).

Les activitats de lleure educatiu ofereixen als NNA importants oportunitats de desenvolupament personal i social, i és per aquest motiu que cal reconèixer aquest dret i fomentar-ne l'accés en condicions d'igualtat.

QUÈ ENS DIU EL DIAGNÒSTIC?

Les principals conclusions compartides per adults i NNA són:

- Es percep una falta d'espais de decisió dels joves per a incidir sobre el seu oci. Els infants i adolescents posen en primera posició la necessitat d'activitats d'oci i culturals per a la seva edat en el seu barri o poble.



- Els infants i joves reivindiquen poder donar l'opinió sobre les activitats culturals i d'oci com a principal proposta per a millorar-les.
- Manquen espais i educació en el lleure i l'oci, i foment de l'oci comunitari per a les famílies.
- Les dades quantitatives indiquen que la majoria d'equipaments culturals es concentren a Palma.
- S'han de tenir en compte els col·lectius vulnerables i la infància en risc de pobresa a l'hora de programar i planificar l'oferta d'oci i cultura a Mallorca.

El repte que es planteja en aquest eix és el següent:

REPTE 1. Promoure i defensar la igualtat dels NNA de Mallorca en l'exercici efectiu de l'accés a la cultura, oci i temps lliure

OBJECTIUS

- 1.1. Facilitar l'accés equitatiu a activitats culturals i d'oci en tot el territori de Mallorca.
- 1.2. Promoure la participació activa dels NNA com a creadors i creadores de cultura.
- 1.3. Millorar l'oferta cultural i d'oci orientada específicament als i a les adolescents.
- 1.4. Fomentar la participació dels NNA en la programació cultural i d'oci.
- 1.5. Augmentar l'oferta cultural i d'oci gratuït per als NNA.
- 1.6. Promoure l'oferta d'activitats culturals i d'oci dirigides a les famílies.

Propostes del CIAM:

1. **Patis oberts.**
2. **Carnets de cultura (accés pels més petits i petites).**
3. **Que arribi a infants en situació de vulnerabilitat.**
4. **Atraccions als parcs per infants més grans.**
5. **Més publicitat de les activitats que es fan, públiques i privades.**
6. **Noves i millors biblioteques.**



5. ESPORTS

INTRODUCCIÓ

“La pràctica de l'educació física, l'activitat física i l'esport és un dret fonamental per a tots”, diu la Carta Internacional de l'Educació Física, l'Activitat Física i l'Esport elaborada per l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO).

La Convenció dels Drets de la Infància reconeix indirectament (a través del dret reconegut a l'esbarjo, al joc, a les activitats recreatives, etc.) l'esport i la seva pràctica com a dret de la infància.

QUÈ ENS DIU EL DIAGNÒSTIC?

Que la majoria d'instal·lacions esportives estan concentrades a nuclis de més de 10.000 habitants. També hi ha dades sobre les diferències de gènere en la pràctica de l'esport, diferència que es va incrementant a mesura que augmenta l'edat.

Els NNA demanen una major varietat en l'oferta d'activitat esportiva i, tam-



bé, d'una major gratuïtat i s'han de tenir en compte els col·lectius vulnerables i la infància en risc de pobresa a l'hora de programar i planificar l'oferta esportiva a Mallorca.

El repte que es planteja és el següent:

REPTE 1. Promoure i defensar la igualtat entre tots els NNA de Mallorca en l'exercici efectiu de l'accés i la pràctica de l'esport

OBJECTIUS

1.1. Facilitar l'accés a l'esport.

1.2. Promoure la salut física, psíquica i social a través de la pràctica esportiva.

1.3. Millorar l'equitat en la pràctica esportiva dels NNA.

1.4. Promoure la participació dels NNA en la programació de les activitats.

1.5. Augmentar l'oferta d'esport gratuït pe als NNA.

Propostes del CIAM:

1. Millora i conservació de les pistes esportives.
2. Conscienciar de la importància de tenir nets els espais esportius.
3. Més activitats per infants i adolescents, en especial públiques (ex: curses infantils).



4. **Patis de les escoles oberts.**
5. **Estudi i millora dels carrils bicis per infants i adolescents.**
6. **Augmentar espais per practicar esport (taules de ping-pong, pistes de bàsquet...).**
7. **Donar a conèixer dones rellevants a l'esport.**

6. PARTICIPACIÓ

Els NNA són ciutadans i ciutadanes de ple dret i la seva participació en tots els assumptes que els afecten és un dret fonamental i ens convida a treballar per a aconseguir la creació d'entorns protectors, inclusius i participatius.

S'inclou en el PADIAM el dret a participar com un dels principis que sustenta la resta de drets i, d'aquesta manera, es plantegen estratègies dirigides a la seva promoció.



QUÈ ENS DIU EL DIAGNÒSTIC?

El diagnòstic assenyalava que manca coherència entre el reconeixement dels adults sobre el dret a participar i la implementació real d'aquest reconeixement en la pràctica. Encara hi ha molt pocs òrgans de participació en l'illa de Mallorca.

El repte que es planteja en aquest eix és:

REPTE 1. Promoure i defensar l'exercici de la participació efectiva de la infància i l'adolescència
OBJECTIUS
1.1. Promoure la implicació activa dels NNA en els assumptes que els afectin en els seus entorns de referència i tenir-los en compte en els processos de presa de decisions.
1.2. Afavorir l'equitat i la igualtat d'oportunitats de participació per a tota la població infantil i adolescent.

Propostes del CIAM:

1. **Activitats pels infants (carreres infantils, festes...)**
2. **Organitzar coses conjuntament amb els adults (festes, curses).**
3. **Els consellers i conselleres fan xerrades de presentació sobre els CIA a les escoles.**
4. **Motxilles – bústies a les escoles per recollir suggeriments pels CIA.**

7. MOBILITAT, TRANSPORT I URBANISME

INTRODUCCIÓ

Les ciutats, els pobles i els entorns urbans són també espais de convivència dels NNA. És per aquest motiu que han de ser entorns segurs i protectors, i s'han de dissenyar amb la seva mirada i col·laboració.

QUÈ ENS DIU EL DIAGNÒSTIC?

Els NNA i les famílies valoren positivament el seu entorn immediat i demanen més espais propers on practicar activitats esportives i d'oci. També sol·liciten un nombre més gran d'espais verds.

Sobre la mobilitat i els mitjans de transport utilitzats pels NNA, destaca (53%) la possibilitat de moure's en bicicleta, patinet o caminant i es valora la necessitat de millorar la qualitat del transport escolar i les rutes segures.



Els reptes, objectius i actuacions que es plantegen en aquest eix són:

REPTE 1. Promoure espais segurs per als NNA

OBJECTIUS

1.1. Ampliar els espais comunitaris segurs per als NNA.

1.2. Dissenyar i/o adaptar les infraestructures públiques amb perspectiva d'infància.

REpte 2. Promoure el transport escolar als municipis de Mallorca

OBJECTIUS

2.1. Augmentar i mantenir el transport escolar i les seves connexions.

Propostes del CIAM:

1. Més facilitat, més rutes i horaris (busos, trens...).
2. Fomentar moure's caminant.
3. Controlar els patinets i bicicletes a les zones per als vianants.
4. Estudi i millora dels carrils bicis per infants i adolescents. També per anar a escola.
5. Informar per xarxes o amb fotos a la policia si hi ha senyals en mal estat o en falten.
6. Obrir els patis d'escoles per als més petits.
7. Millorar els espais.



8. MEDI AMBIENT I DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

INTRODUCCIÓ

La Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència, en l'article 45, reconeix el dret dels NNA a «desenvolupar-se en un medi ambient saludable i no deteriorat».

L'Observació General sobre els drets dels infants en el medi ambient, en especial atenció al canvi climàtic, reconeix que: *El dany ambiental afecta negativament la trajectòria de vida dels infants molt més que la dels adults. La pèrdua de biodiversitat, la contaminació i el canvi climàtic són contribuents interrelacionats significatius perquè el món experimenti inestabilitat política i econòmica, desigualtat creixent, disminució de la seguretat alimentària i de l'aigua, i majors amenaces per a la salut i els mitjans de subsistència.*

QUÈ ENS DIU EL DIAGNÒSTIC?

Que existeixen programes d'educació mediambiental i espais naturals d'accés a la infància i associacionisme juvenil i que tenim uns **reptes a assolir**:

REPTE 1. Promoure i millorar l'accés dels NNA a l'educació mediambiental

OBJECTIUS

1.1. Millorar l'accés dels NNA als programes d'educació mediambiental.

REPTE 2. Promoure actuacions directes per a la millora del medi ambient

OBJECTIUS

2.1. Promocionar l'activitat esportiva al medi natural.



Propostes del CIAM:

1. **Més zones per als vianants.**
2. **Més arbres als pobles – barriades.**
3. **Més contenidors i millorar-ne l'accés.**
4. **Creació d'espais verds, parcs, fer-hi camins...**
5. **Ajuda als animals del carrer.**
6. **Aturar la venda d'animals.**
7. **Neteja dels pobles i barris.**
8. **Promoure ús de bicicletes, patins i caminar i menys cotxe.**

9. ENTORN DIGITAL

La Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència, en l'article 60, reconeix el dret dels NNA a «l'ús d'internet i de les tecnologies de la relació, la informació i la comunicació (TRIC)».

Nacions Unides ha publicat l'Observació General 25 (2021) relativa als drets dels infants en relació a l'entorn digital, donada la importància del tema per a la infància.

Actualment, és innegable l'impacte de les tecnologies en la nostra vida. Després del confinament de la COVID-19, s'ha posat de manifest un augment exponencial de l'ús de les plataformes digitals entre els NNA.

QUÈ ENS DIU EL DIAGNÒSTIC?

La necessitat de construir un entorn digital segur, saludable i equitatiu és compartida per famílies, professionals, institucions i NNA.

Per altra banda, el diagnòstic assenyala la manca de criteris clars i coherents sobre l'entorn digital. Destaca la poca supervisió que exerceixen les famílies i l'autopercepció de competència digital, tot i que es reconeixen els riscos inherents a un ús inadequat de les tecnologies de la relació, la informació i la comunicació (TRIC).

El pes de l'ús de les eines digitals a l'entorn educatiu obliga a plantejar mesures per a superar la bretxa digital.



Els reptes, objectius i actuacions a l'entorn digital són:

REPTE 1. Promoure un ús responsable i competent de les tecnologies de la relació, la informació i la comunicació (TRIC)

OBJECTIUS

1.1. Educar en ciutadania digital tant els NNA com els adults.

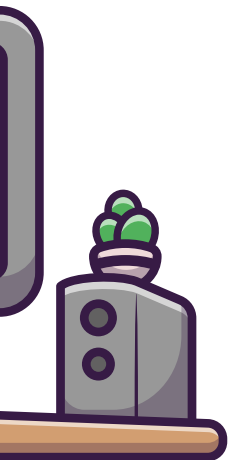
REPTE 2. Promoure i facilitar l'accés i l'ús d'Internet

OBJECTIUS

2.2. Reduir la bretxa digital.

Propostes del CIAM:

1. Afegir recursos digitals a les biblioteques públiques.
2. Accés a les escoles (als ordinadors).
3. Afegir dispositius a les escoles.
4. Totes i tots han de poder tenir accés a les TIC.
5. Utilitzar-les per millorar horaris i metodologia a l'escola.



10. IGUALTAT I DIVERSITAT

A l'Estat espanyol, les mesures d'igualtat de gènere es troben desenvolupades per la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva d'homes i dones, i és des de la perspectiva del dret en què la igualtat de gènere (IG) és definida com el «mandat d'igualtat pel qual no es poden establir diferències per raó de gènere que no persegueixin una finalitat d'integració o que suposin unes conseqüències desproporcionades d'acord amb la finalitat perseguida».

La desigualtat de gènere representa una problemàtica social que persisteix a tot el món i afecta majoritàriament la vida i el potencial de les dones i les nines que conformen la meitat de la població mundial». (Font: Direcció Insular d'Igualtat i Diversitat. Consell de Mallorca).

Per altra banda, s'han de garantir els drets de les persones del col·lectiu lèsbic, gai, transsexual, bisexual, intersexual i *queer* (LGTBIQ), eliminar discriminacions i erradicar l'LGTBI-fòbia, sobretot en la infància i l'adolescència per ser un moment d'especial vulnerabilitat.

QUÈ ENS DIU EL DIAGNÒSTIC?

Les necessitats dels infants i adolescents apareixen al Diagnòstic diferenciades pel gènere i queda evidenciat que el gènere influeix en les necessitats sentides per NNA i pareix que la diversitat sexual és una possible situació de vulnerabilitat a la infància.

Els reptes que es plantegen són:

REPTE 1. Fomentar i defensar la igualtat de gènere i la prevenció de la violència masclista als diferents contextos de desenvolupament de la infància i l'adolescència

OBJECTIUS

- 1.1. Promoure actuacions per a fer efectiva la igualtat de gènere entre NNA.
- 1.2. Establir estratègies preventives, atenció i reinserció amb relació a les violències masclistes.

REPTE 2. Fomentar i defensar la no discriminació per diversitat sexual als diferents contextos de desenvolupament de la infància i l'adolescència

OBJECTIUS

- 2.1. Promoure l'acceptació i la inclusió de la diversitat sexual als diferents contextos de desenvolupament dels infants i adolescents.

Propostes del CIAM:

1. **Conèixer i llegir contes sobre igualtat i diversitat sexual.**
2. **Assignatura dedicada a evitar el masclisme.**
3. **Fomentar bon exemple dels pares i de les mares.**
4. **Teatre a les escoles.**
5. **Conscienciació sobre la comunitat LGTBIQ+**



V

Qui hi ha en l'organització
del PADIAM?


El Consell de Mallorca va encarregar a l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) que posàs en marxa el Pla de l'Atenció i els Drets de la Infància i l'Adolescència de Mallorca. L'IMAS va organitzar un equip de la Direcció Insular d'Infància i Família per treballar-hi (es diu equip SEPPPIA) i va crear 3 grups de treball que reben el nom d'**òrgans consultius** del PADIAM, que són:

1. la **Mesa de Coordinació Tècnica**
2. la **Comissió Insular de Coordinació**
3. el **Consell de la Infància i l'Adolescència de Mallorca**

L'equip SEPPPIA és un grup dinamitzador que s'encarrega que els òrgans consultius puguin tenir el material, l'espai i les persones necessàries per a poder fer les seves funcions, així com recollir tots els consells d'aquests 3 grups.

1. MESA DE COORDINACIÓ TÈCNICA

La Mesa de Coordinació Tècnica és l'òrgan encarregat de la coordinació dels departaments del Consell de Mallorca per tal de mantenir una major coherència i coordinació de les actuacions.



Formen part d'aquesta Mesa professionals de cada un dels departaments del Consell de Mallorca.

2. COMISSIÓ INSULAR DE COORDINACIÓ EN INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA DE MALLORCA

Té com a objecte principal de treball la coordinació entre el Consell de Mallorca i altres administracions públiques, entitats del tercer sector i diferents col·lectius de la xarxa d'entitats que estan compromeses amb la infància i l'adolescència.

La Comissió col·labora en el disseny i seguiment de les línies d'actuació, planificació de la prestació de serveis i la promoció de polítiques adreçades a la infància i l'adolescència.

3. CONSELL DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA DE MALLORCA (CIAM)

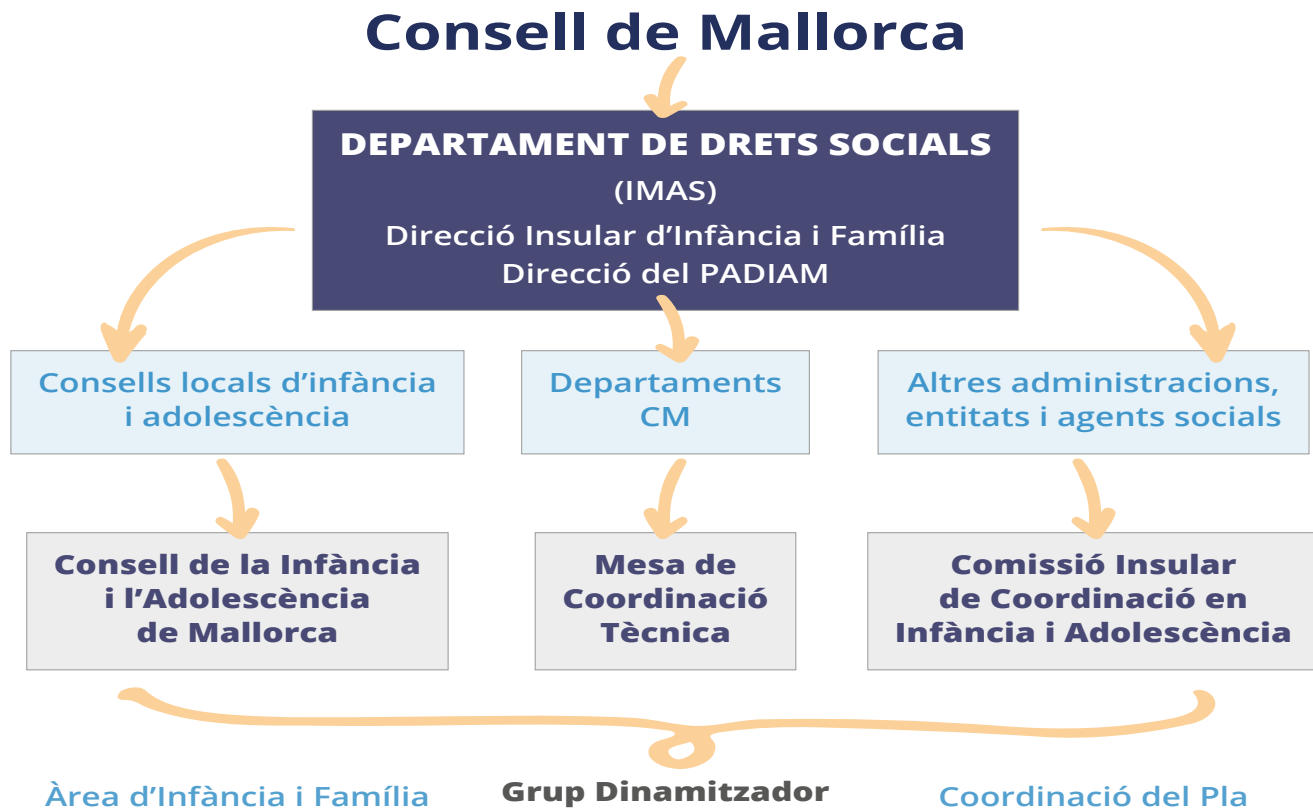
El CIAM té com a finalitat escoltar els NNA, i respectar i reforçar el seu dret a participar en les decisions que afecten directament les seves vides. Es compon per dues representacions de cada un dels consells de participació local de Mallorca, així com del Consell d'Infància i Adolescència de l'IMAS.

Té com a finalitat fer real la participació efectiva i permanent dels NNA en la planificació de les polítiques d'infància, especialment en aquelles en què el Consell de Mallorca exerceix les seves competències.

Aquesta participació es fa mitjançant reunions plenàries i grups de treball, i recull les opinions, criteris i propostes dirigides a aquest Pla, tant en el procés d'elaboració com en el seguiment i avaluació.

El CIAM pot fer propostes al Grup dinamitzador del PADIAM perquè es puguin incorporar a les reunions de la Mesa de Coordinació Tècnica i a la Comissió Insular de Coordinació.

IMATGE 1: ORGANIGRAMA DEL PADIAM





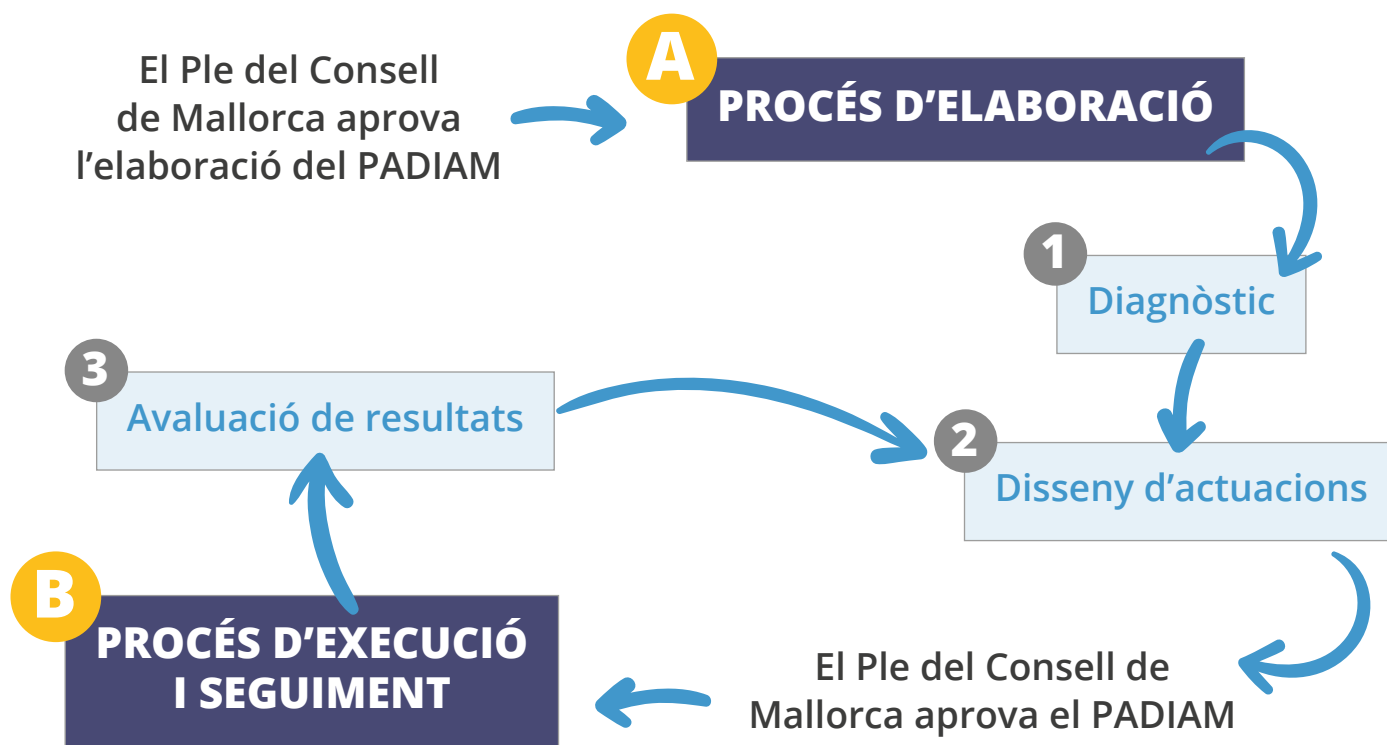
VI

Seguiment i avaluació

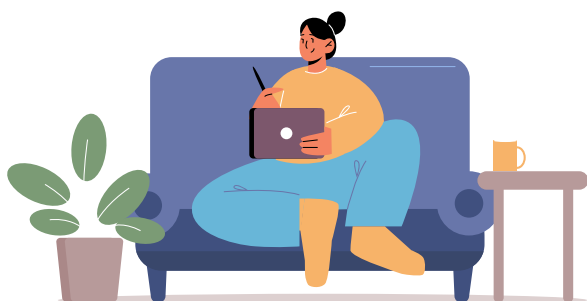
El PADIAM és el resultat d'un procés de participació que inclou institucions, professionals, serveis i agents, i que té la doble finalitat de voler millorar les condicions de vida i el compliment dels drets d'infants i adolescents, així com d'enfortir la coordinació entre els departaments del Consell de Mallorca.

El PADIAM estableix mecanismes de seguiment i d'avaluació de les actuacions desenvolupades per tal de mesurar si hem arribat o no als reptes plantejats i, per tant, els avanços en la defensa i promoció dels drets de la infància i l'adolescència.

IMATGE 2. PROCÉS D'ELABORACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ



Aquest procés circular entre el disseny del que es vol fer i l'avaluació del que es va fer es repetirà des del 2023 fins al 2028, que és el temps que dura aquest Pla de l'Atenció i els Drets de la Infància i l'Adolescència de Mallorca.





SI ETS UN INFANT O ADOLESCENT
(O UN CONSELL DE PARTICIPACIÓ)
I VOLS TENIR MÉS INFORMACIÓ
O ACLARIR ALGUN DUBTE, POTS ESCRIURE A:
SEPIA@IMAS.CONSELLDEMALLORCA.NET



IMAS

Departament de Drets Socials
Consell de Mallorca